

Hållbart

Samhällsinformation - VA SYD - Hållbart utskick #02.2024 LUND

Med enkla handlingar i vardagen kan du hjälpa till att ta hand om miljön. Här får du tips och nyheter för en miljövänlig och hållbar vardag. Det du gör, gör skillnad - för miljön, nära dig.

Sms vid driftstörningar

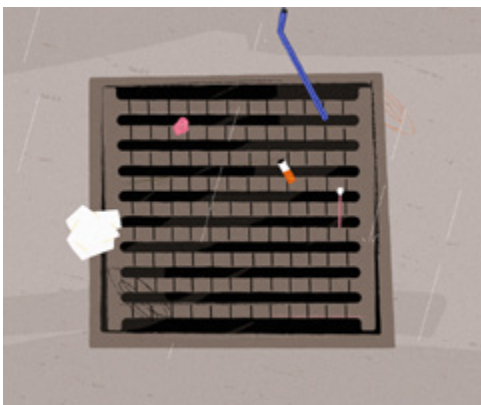
VA SYD använder sms för att meddela dig om vi behöver stänga av ditt vatten eller informera om någon annan driftstörning där du bor.

Kolla upp om vi redan når dig eller lägg till ditt mobilnummer på vasyd.se/smsavisering

Du kontrollerar genom att uppge ditt mobilnummer. Du behöver ha din mobiltelefon till hands. Du kan också få meddelande via mejl. Ibland använder vi också kanalen för annat som kan vara bra för dig att veta, men aldrig till något som inte rör VA SYDs verksamhet.

Inte en askkopp

Gatubrunnen är (såklart) ingen askkopp. Tack för att du slänger din fimp någon annanstans än i brunnen eller på gatan! Fimpar och annat som hamnar i gatubrunnen följer med vattnet ut i havet eller andra närliggande vattendrag. Bara en liten del av gatubrunnarna leder till ett reningsverk.

Plaskigt, slaskigt och smaskigt ...
... vatten finns överallt och är en förutsättning för liv, världens viktigaste livsmedel och en av våra stora klimatutmaningar.

Kom till Kretseum på påsklovet, fira Världsvattendagen och lär dig mer om vatten med oss. I en lekfull workshop bygger vi vattenmolekyler och skapar fantasifulle vattenväktare, men också en och annan påskkyckling

och annat hållbart påskpynt. Allt med räddat spillmaterial från vårt kreativa labb.

VÄLKOMNA!

Gratis och öppet för alla, men för-anmälan krävs på vasyd.se/kretseum

När? 26/3 kl. 13.00-14.30
27/3 kl. 10.00-11.30

Var? Arenagatan 2, Malmö, vid foten av Hyllie vattentorn

Världsvattendagen

22 mars är det internationella världsvattendagen. Dagen är instiftad av FN för att belysa vattenfrågor på olika sätt. Årets tema handlar om vatten för fred och fokuserar på vattnets roll för en stabil och fredlig värld. Läs mer på unwater.org

Spola rätt

Det finns faktiskt rätt och fel sätt att spola. Våtserverter, hushållspapper, bomullstops, blöjor, rakblad, strumpor och snus är exempel på sånt som inte hör hemma i våra avlopp och kan orsaka stopp i ledningsnät, pumpar och reningsverk.

Felspolat leder till:

- 1 - 2 stopp i månaden, bara på grund av våtserverter
- 6 gånger oftare underhåll av pumpar
- 500 ton material i rengallret på våra reningsverk varje år

Evighetskemikalierna PFAS

Vad är PFAS?

PFAS, eller högfluorerade ämnen, är ett samlingsnamn för en grupp på över 10 000 ämnen. De mest kända är PFOS och PFOA. PFAS-ämnen är inte naturliga utan framställda av människan. Ämnena sprids lätt och är mycket stabila och brukar därför kallas "evighetskemikalier". Så länge vi människor tillverkar och använder produkter och material som innehåller PFAS kommer ämnena att spridas och mängden PFAS i miljön kommer att öka över tid. Många PFAS-ämnen misstänks vara

skadliga för hälsan och för några av ämnena finns det faktiska belegg för detta.

Har vi PFAS i vattnet?

På VA SYD övervakar vi löpande halten av PFAS i dricksvattnet. Dricksvattnet som levereras i VA SYDs kommuner innehåller låga nivåer av PFAS och ligger under Livsmedelsverkets gränsvärden. Vatten från Bulltofta vattenverk visar inga halter av PFAS.

Läs mer på vasyd.se/pfas

Vad kan du göra?

Genom att undvika att använda varor som innehåller PFAS kan du minska risken att få i dig ämnena och att sprida dem vidare. Det är inte alltid lätt att avgöra om en vara innehåller PFAS. En hjälp på vägen kan vara att utgå från produktens egenskaper.

PFAS-ämnen används för att vara fett-, smuts- och vattenavvisande och används i många olika typer av produkter där dessa egenskaper är viktiga. Exempel på varor som kan innehålla PFAS är funktionskläder, impregneringssprayer, livsmedelsförpackningar, stekpannor med non-stickbeläggning, brandskum, skidvalla och även kosmetika.

Om du misstänker att varan du ska köpa innehåller PFAS kan du alltid fråga innan köpet. Ett bra sätt att undvika PFAS är att fråga efter PFAS-fria alternativ och miljömärkta varor. Några PFAS-ämnen finns på EU:s lista med särskilt farliga ämnen, den så kallade kandidatförteckningen. Du har rätt att fråga och att få information när du köper en vara som innehåller ämnen på den listan.

Källa: kemi.se

Ingen parfym i vasken

Visste du att gammal parfym och after shave faktiskt räknas som farligt avfall? Vätskorna kan innehålla ämnen vi inte vill få ut i miljön. Därför ska du inte hålla ut dem varken i vasken eller toaletten.

AI-genererad bild

Även rester av nagellack, hårspray, hårfärgningsmedel, aceton och liknande är farligt avfall som inte ska hamna i avloppet eller i vanliga soporna. Ta med till återvinningscentralen, Farligt avfall-bilen eller Pop-up Returen.

Helt tomma förpackningar sorteras som vanligt efter material.

Översvämning - vad gör VA SYD?

Många orter i Skåne har drabbats svårt av översvämningar under början på året. I framtiden kan vi förvänta oss fler kraftiga regn, översvämningar och andra extrema väderhändelser.

Tyvärr finns det inte ett enkelt svar eller en rätt lösning för att skydda samhället mot översvämningar. Det krävs många olika lösningar, kommunen, VA SYD och fastighetsägare har ansvar för olika delar.

VA SYDs huvudansvar är att hålla ledningsnätet i gott skick, se till att det är rätt dimensionerat och att rätt vatten rinner på rätt plats. Vi reparerar där det behövs och anlägger dagvattenlösningar som kan ta hand om vatten både över och under marken.

I det akuta skedet, under pågående översvämning, är VA SYDs fokus att hålla våra anläggningar igång. Då sätter vi in pumpar och gör allt vi kan för att vatten ska flöda undan så snabbt som möjligt, att avlopps-

reningsverk ska fortsätta fungera och att minimera översvämningar hos våra kunder.

Har du drabbats av översvämning? Anmäl det till oss så hjälper du oss i vårt arbete att hela tiden förbättra ledningsnätet.

vasyd.se/oversvamning

VA SYD är en av Sveriges största VA- och avfallsorganisationer som storsatsar på hållbar avloppsrening och driver på miljömärta lösningar i samhällsbygget. Vår verksamhet är igång dygnet runt, har över en halv miljon kunder och omsätter en och en halv miljard per år.

